

Kiadóhivatali árak:
 Éves ára 8 kor., félves 4 kor.,
 negyedves 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetők másként írtak szerint.
 A lap megjelenik minden szombatkor.
 Felelős szerkesztő:
FRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Drák-u. 8.
 Hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hová a lap anyagi részét illető közlemények az előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadóhivataladonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMÉGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk a „Közérdek” f. évi február hó 1-én kilenczedik évfolyamának első negyedébe lépett s a mily szerényen és öntudatlanul tekinthet vissza múltjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a múltban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: *a tárgyilagosság s a valódi szabadelvűség hirdetése.*

Két ezél tűzött ki maga számára a múltban s e két ezélnak az előérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két ezél: *a község és a társadalom egyszerves fejlődésének az előmozdítása.*

E két kötelességet teljesítve, e két ezél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenkiel szemben megtartotta a jó ízlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeit említi fel, szavát, amelyek jogosak, méltányosok s a közjó érdekében nem ütköznek; s éppen azért a kellő élelre szállít le minden jóvalani igényt, minden érdéket sugalló ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is minden új előfizetést nyújtani.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre	8 kor.
fél évre	4 kor.
három hónapra	2 kor.

mely összeg a lap kiadóhivatalába, *Fuchs Antal és József* könyvnyomdájába *Ujpest, István-utca 9. szám* küldendő.

Hazafias listelellettel:

a „Közérdek” szerk. és kiadóhivatala.

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés.

Mit akar az O. M. K. E.?

Azt akarja, hogy a százhuszezer magyar kereskedőnek legyen egy országra szóló hatalmas, egységes szervezete.

Azt akarja, hogy a magyar kereskedők erő eljes sorakozása gálat vessen minden olyan áramlatnak, a mely a kereskedelem jogos érdekei ellen, a kereskedők becsülete vagy tisztességes megélhetése ellen támad.

Azt akarja, hogy a szervezéssel életre keltett erők keltsék életre a magyar kereskedő szunnyadó önértéket; hogy ennek a méltatlanul lebecsült osztálynak minden egyes tagja teljes tudatára ébredjen hivatása fontosságának és nagyságának.

Azt akarja ez az egyesülés, hogy legyen béke a magyar társadalomban, legyen összhang a gazdasági élet tényezői között.

Hogy pedig akaratát érvényesíthesse, hogy munkája, küzdelme fogamatos legyen törekedni fog arra,

hogy a kereskedelem színvonalát fejlessze;

hogy a kereskedelmi tevékenység

szabadságát biztosítsa, tekintélyét emelje;

és nem fogja tűrni, hogy akár a *szövetkezeti eszme*, akár más jelszavak hamis czégre alatt irtó háborút folytassanak a kereskedelem ellen;

nem fogja tűrni, hogy a *kisemberek* védelmének örvé alatt *osztályharczot folytasson a feudális nagybirtok a polgári munka ellen;*

nem fogja tűrni, hogy *egyesek* visszaéléseiert az egész kereskedőosztályt becsümeljék;

erősíteni fogja a kereskedelmet és szolgáltatába fogja állítani az egész magyar közgazdaságnak, az ipari és a mezőgazdasági termelés jogos érdekeinek. Hasznos, termékenyítő munkára fogja egyesíteni a magyar kereskedelmet; nagy nemzetie ezélok rendszeres szolgáltatával fogja bebizonyítani, hogy a magyar kereskedelmet védeni annyi, mint az egész nemzet érdekeit védeni; a magyar kereskedelmet szolgálni annyi, mint a hazát szolgálni.

Igen tisztelt Uram és Kartársam!

Ezekben vázoltam tömören, hogy mit akarunk.

Emnek az akaratnak konkrét kifejezője az *alábbi tizenkét pont*, a melyet az eddigi kereskedelmi kongresszusokon felhangzott kívánságokból és sérelmekből leszűrve, mint az alakuló egyesülés irányelveit egybefoglaltam.

A babonás Erzsike.

— Elbeszélés. —

Írta: Frankovics György.

(Folytatás és vége.)

— Ó, Albert, borzasztó napokat éltem át, s mindent szívesen elviselnék, csak téged ne kellene most vallomásommal megszeméltetnem.

— Ugy beszélsz lelkem, mintha valakit megöltél volna.

— Annyiszor megpirongattál már...

— Aha! — kiáltá Albert — itt már megint egy kis babona rejlik a háttérben. Talán reggeli látogatást tőnek Budapest összes pókjai, avagy a cziczák serogestül keresztetk az utadat?

— Még gonyolódni is tudsz?

— No hát csak öntsük ki abból a szívből azt a keserűséget a babonás titokkal együtt. Előre is kihirdetem a bünboesánatot.

— Csakugyan nem fogsz magadtól eltaszítani?

— Beszélj hát már, te kis bohó!

És Erzsike elkezdett beszélni. Az arczképek eltünésén kezdte.

— Azokat én vettem ki, — mondá Albert — hogy ezeket a nagy képeket elkészíttethessem.

— Mért nem mondtad azt nekem?

— Mért meg akartalak születésnapodra lepni. De hiszen a kis képeket már harmadnapra visszatettem ismét az albumba. Most

nagyban és kiesiben is gyönyörködhetsz szüleid arczképében. Ezzel tehát végeztünk.

— Ha csak idáig volna, jó volna! — sóhajta Erzsike. Mindent el kell mondanom, de kérlek, könyörgöm ne baragudj reám.

Erzsike ezután mindent elmondott, a mi történt.

Albert végig halgatta nyugodtan, s csak fejének esóválásával fejezte ki hébe-korba nem tetszését, végre így szóllott:

— Bizalommal kellett volna hozzám viseltetned, mindjárt közölni kellett volna velem a történeteket, még azzal a tudattal is, hogy babonás hajlamaidat ismét el fogom itélni. Akkor találtam volna utat és módot megnyugtatóra anélkül, hogy a képekre vonatkozó tervemről le kellett volna mondanom. Valószínű, hogy Molnárné asszonyt le tudtam volna beszélni az nap este a rágalmasz iránti pör megindításáról. Most azonban csak arra kérlek kedvesem, hogy minden lelki és erkölcsi erőddel, józan eszednek minden hatalmával igyekezzél a babona ellen küzdeni. — Az emberek lépéseit a jó Isten irányítja, sorsukat a jó Isten intézi, a szerenésót és a szerenésétlenséget is ő küldi reánk, nem pedig a pókok, a maeszkák, s a kutyák. — A hajosnét illetőleg csak annyit mondok, hogy működését rendőrségünk már úgy is felügyelet alatt tartja.

— Ó ne tedd azt Albert, — kiáltá Erzsike — az egész világ előtt esuffá lennék.

— Ne félj, Erzsike, a te neved nem fog ebben a dologban előfordulni. — Tudod különben ki ez a jósnő? Egy szédelgő, a ki már kétszer ült a fegyházban. Atyja egy előkelő állású tisztviselő volt. A családja fényes állást foglalhatott volna el a társadalomban, ha neje éppen olyan becsületes

gondolkozásu lett volna, mint ő maga. De a nagysám egész nap a pamlagon hevert, regényeket olvasott, ezukorsüteményeket befőtteket evett s édes borokat ivott. A háztartásával s a gyermekeivel azonban nem törődött. Ez utóbbiak a legneveletlenebb emberekké lettek s a szomorú eredmény be is következett. A fiu abban a pillanatban lötte magát fejbe, a melyben hivatalos pénzek elikkasztása miatt le akarták tartóztatni. A leányok egyike egy színészszel szókott meg a férjétől; a másik, nevezetesen Virágné már két férjétől elvált s most válik a harmadiktól. A mint mondtam, szédelgések miatt már kétszer volt fegyházra itélve. Ez az a hölgy, a kihez folyamodtál a helyett, hogy völegényedtől kértél volna tanácsot és segítséget. Ime, most láthatod, hová vezetett babonáságod.

Erzsike esendesen sirdogált. Egyszerre leesett a hályog a szeméről; belátta, tudta, hogy eddigi tettei neveltségesekek s elítélendők.

— Soha, soha sem teszem többé, Albert. Csak ez egyszer boesás meg.

— En teljes szivemből megboesátok, de — Molnárné asszonnyal rendbe kell még hozni a dolgot. Hol lakik?

— Honvéd-utca x. . . szám alatt.

Albert azon igérettel ment el, hogy viszatér a jó vagy a rossz hírrel.

— Nagy munka volt — mondá Albert egy óra mulva, Erzsikét megölelve, — de sikerült. Husz koronát kellett a szegények javára fizetnem. Itt a panasz visszavonása és most feledjük a múltat, de ne légy többé babonás s gondolj mindig arra, hogy csak az istenbeni hit nyugtat és boldogit, ellenben a babona bün s keresztény emberhez nem méltó.

A 12 pont.

1. A szövetség feladata *egyesíteni az ország minden részében széjjel szóró kereskedőket*, hogy az a befolyás, mely a kereskedő osztályt számánál, a nemzeti munkában és a közteherviselésben való részvételénél fogva joggal megilleti, minden tekintetben egységesen érvényre juthasson.

2. A szövetség, bár politikai pártállást nem követ, mégis figyelemmel lesz arra, hogy a politikai és községi választásoknál a kereskedelmi érdekek kellő képviseletet nyerjenek és hogy ott, ahol a viszonyok erre nem alkalmasak, lehetőleg meggátoltassék vagy megnehezítettessék olyan törekvések érvényesülése, melyek nyíltan, vagy burkoltan, tervszerűen és rosszakaratulag a kereskedelem és annak munkásai ellen irányulnak.

3. A szövetség feladata lesz *fokozni a kereskedői önértéket* és elosztani azon előítéleteket, melyek akadályozzák, hogy a kereskedelmi foglalkozás egyenrangúnak ismeressék el más produktív foglalkozásokkal.

4. A szövetség oda fog törekedni, hogy *helyreállítsa és építse az egyes foglalkozási ágak közt megzavart békét*, de minden alkalommal teljes erőlyél fog sikra szállani, ha támadások intézettek a kereskedelmi osztály becsülete vagy tisztessége keresete és munkája ellen.

5. A szövetség hadat üzen azon üres jelszavaknak, melyek megbontják a békét az egyes foglalkozási ágak között s a melyek önző politikai érzések érdekében az egész kereskedelmet vonják felelősségre az egyén szörványos visszaéléseiért.

A szövetség maga üldözni fogja ezen szörványos üzemeket, hogy csiszogtassa a kereskedőt, ki tisztességtelen eljárásával alkalmat szolgáltat a kereskedelmi osztály megtámadására.

6. A szövetség törekvése oda fog irányulni, hogy *házánk összes gazdasági erőforrásait* minél nagyobb mérvben fejlesszesse és hasznosíttassanak és hogy az általános keresetképeség, tehát a kereskedelmi munkásság eredményessége is fokoztassék.

7. A szervezeti eszmét a kereskedelmi egyesülés elyben nem utasítja vissza, de határozottan tiltakozik és következetesen küzdni fog az ellen, hogy közhatalos közegok és egyházi személyek jogosulatlan befolyást érvényesítsenek a fogyasztási szervezetek keletkezésére és azoknak a kereskedelmet megrontó túlsúlya érdekében; ezenkívül arra fog törekedni, hogy a szervezetek körül tapasztalt mindennapos visszaélések és világos törvénysértések megszüntetessenek.

8. A szövetség *védli a nemzeti munkát és támogatja minden erejével a hazai ipart*.

9. A szövetség arra fog törekedni, hogy a hazai kereskedelmet a foglalkozásával összefüggő minden fontos kérdésben tájékoztassa és a kereskedők érdeklődését ily kérdések iránt felkeltse.

10. A szövetség rendszeres munkálatoakat fog végezni a kereskedelmi szerződések előkészítése céljából.

11. A szövetség törekedni fog, hogy a *monarchia konzulai a magyar kereskedelmi érdekeket alaposan ismerjék és szolgálják* és arra, hogy a magyar kereskedelmi kormány által lehetőleg kereskedők küldessenek ki a külföldre szak tudósítókul.

12. A szövetség minden egyes tagjának joga, hogy a központhoz vagy a kerületi központokhoz forduljon mindazon esetekben, melyekben kereskedői hírneve, becsülete és keresete van tőle független körülmények által veszélyeztetve.

A ki velünk egyet akar; a ki a maga jogos érdekeit kész belekapcsolni a magyar kereskedelem összességének jogos érdekeibe; azt ezennel kartársi bizalommal szólítom fel, lépjen az *O. M. K. E.* tagjai közé.

A közös cél, igaz, némi anyagi áldozatot és munkát is kíván az egyesülés tagjaitól. Az anyagi áldozat mértékét önkéntes magadóztatás útján szabja meg mindenki és önkéntes vállalkozás adja meg a munkamennyiséget is, a melyet kiki a szövetség ügyeinek szentelni óhajt.

Áldozzon mindenki tehetsége szerint. De, hogy a legszerényebb viszonyok közt

levő kereskedők is tagjai lehessenek a szövetségnek, ezek számára a *legkisebb évi díjat 6 koronában* állapítottuk meg.

Az áldozat, a mit a szövetség kíván, vissza fog térülni abban az anyagi, erkölcsi és szellemi tőkében, melyet így mindnyáján gyűjtünk mindnyájunk javára. A mit a szövetségnek adunk, önmagunknak adjuk.

Sorakozzunk tehát mindnyáján az *O. M. K. E.* zászlaja alá. E zászló alatt munkálkodjunk közös erővel, közös akarrattal, hogy leg en nagygyá a magyar haza, a magyar kereskedelem és a *gazdag, hatalmas magyar hazában találja meg boldogulását minden magyar kereskedő!*

Tisztelettel és kartársi üdvözlettel
Az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés*
végrehajtó bizottsága nevében:
Sindor Pál, országgyűlési képviselő.

H I R E K.

— **Ujpesti közseg képviselőtestülete** f. é. február hó 12-én d. u. 3 órákor a közsegház diszternében rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére 24 tárgy van kitzúve.

— **Közzemlére kitétt költségvetés.** Ujpesti közsegnek az 1904-ik évi rendes és közmunka-költségvetési előirányzata f. évi február hó 8-tól 23-ig bezárólag, a közsegház I. em. 43. ajtó sz. a. hivatalos helyiségében közzemlére ki van téve, a hol is azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s esetleges észrevételeit és kifogásait beadhatja.

— **Uj iparvágány.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a megyeri vízművekhez iparvágány építtessék.

— **Ujpesti háztulajdonosok lapja** ezim alatt egy időszakos lap indul meg nemsokára Ujpesten, melynek *Müller Zsigmond* a tulajdonosa, *Kolmann J. Gyula* a felelős szerkesztője, *Kubinyi József* fővárosi hírlapíró a munkatársa és *Salgó és Társa* a nyomdája. Vajjon hoz-e lakókat az üres házakba s biztosítja-e a háztulajdonosokat, hogy jövőben senki sem marad adós a házbérrel? Ha ezt megteszi, akkor tíz év múlva sok előfizető számíthat.

— **Rákóczy-ünnepély.** Az „Ujpesti magyar műkedvelők köre” az „Iparos-munkások képzésére alakult ujpesti bizottság”-gal egyetemben s az „Ujpesti Dalkör” közreműködésével f. é. február hó 7-én d. u. 4 órákor sikerült Rákóczy-ünnepélyt rendezni a Colosseumban, melynek nagytermét igen szép számú közönség töltötte meg ez alkalommal. Az ünnepélyt lapunk felelős szerkesztője *Brankovics György* nyitotta meg rövid hazafias beszéddel, utána az „Ujpesti Dalkör” a „Hymnus”-t énekelte, majd *Petőfi Sándornak* „Rákóczy” ezimű költeményét *G. Gyulai Árpád* szavalta el. Erre a „Rákóczy Ferencz Rodoston” ezimű melódramát *Venetianer Ernő* szavalta el, *G. Gyulai* Aranka zongora- és *Harasi Győző* gordonka-kíséréte mellett. A melódramá után *G. Gyulai Árpád* alkalmi felolvasást tartott, *Ney Béla* pedig *Tóth Kálmánnak* „Előre” ezimű költeményét szavalta el, míg az „Ujpesti Dalkör” a „Fohász”-t énekelte el. Az ünnepélyt *Endre János* fővárosi tanító s az Iparos-munkások képzésére alakult ujpesti bizottság titkára zárta be hangulatteljes beszéddel. A közönség minden egyes közreműködőnek viharos tapsokkal s éljenzéssel fejezte ki elismerését.

— **Szerkesztői változás.** Dr. *Fehér Márton* megvált az „Ellenzéki Újság”-tól, melynek dr. *Boros Mór* lett a felelős szerkesztője s *Wagner Jenő* lett a kiadója, egyebekben pedig maradt az „Ujpesti függetlenségi kör” hivatalos lapja.

— **Kérem a magyar hölgyekhez!** A közel jövőben „Magyar Hölgyek Világa” ezimű egy nagyobb szabású mű fog megjelenni, a melyben társadalmi, lélektani és lelkiismeretbeli kérdésekben tárgyalva megírásra kerül a hölgyek világát érintő minden probléma s első sorban magunknak a hölgyeknek tollából. A kedély, érzelem és gondolkodás világát, szóval: a lelkét a hölgyeknek óhajtjuk művünkbe fektetni. Ennyi, —

hiszük — elég a kiváló érdekesség és vonzó tartalom jelzésére. Kérjük a hölgyeket, kegyeskedjenek ezimeiket velünk tudatni, hogy a témákat közlő ívek szétküldhetők legyenek. Megkeresések a „Magyar Hölgyek Világa” szerkesztősége Szolnokon, Rékasi-ut 29. szám alá (Jász-Nagykuu-Szolnok vármegye) intézendők.

— **Az ujpesti kereskedelmi és iparbank XIV. évi rendes közgyűléséről**, ha utólag is, de kötelességünk annál is inkább megemlékezni, mert e nélkül pénzügyeteink tükre hiányos volna s mert a kereskedelmi s iparbank betétállománya, a kamatláb leszállítása daczára is emelkedett s a szokásos dotációkon felül a 6%-kos osztalékot, a súlyos gazdasági viszonyok daczára is esarbitatlanul kiadta. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul vette, javaslatait elfogadta s a felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után a felmentvényt egyhangulag megadta, s a választást közfelkiáltással ejtette meg. Megválasztottak az igazgatóságba: *Friedmann Armin*, *Schwartz Vilmos*, *Weisz Mór*, *Reisz D. J.* s az időközben elhalt *Csepesényi Béla*. A felügyelőbizottságba: *Deutsch Zsigmond*, *Diamantstein Lajos*, *Illek Vincze* (rendes), *Szél Manó* (póttag). A választmányba: *Erker András* ifj., *Erker András* id., *Fürst Lajos*, *Frey Gusztáv*, *Gróf István*, *Heidrich Ignác*, *Lichtenstein Ignác*, *Lisk Bernát*, *Lukátsóvics Vilmos*, *Németh Gyula*, *Schönhauser Sámuel*, *Schwartz Jakab*. Az ujpesti kereskedelmi és iparbank múlt évi vagyon-számlája: 1,079,548 K 77 f. Teher-számlája: 1,064,239 K 55 f. Tiszta nyeresége: 15,109 K 22 f., melyből 12,000 K a 2000 darab részvény után osztalékra fordított s a tartalék táphoz — mely 62,000 K — 2000 K esatoltatott.

— **Halálozás.** *Csepesényi és muthnai Csepesényi Béla Árpád*, okl. gyógyszerész, megyebizottsági tag, községi képviselő, a róm. kath. egyháztanács elnöke, az áll. isk. gondnokság alelnöke stb. f. é. február hó 5-én, 54 éves korában jobblétre szenderült. Eihunytát neje, *Csepesényi Béláné* szül. *Császár Irma*, gyermekei, *Sárka*, *Berta*, *Lehel*, *Csaba* és *Huba*, testvérei: özv. *Dárday Gyuláné* szül. *Csepesényi Berta*, sógorai: *Császár Jenő* és *Ferencz*, unokaöccse: *Dárday Aladár* s nagyszámu rokonság siratják. Gyászjelentést, az elhunyt családján kívül, az áll. iskolai gondnokság és az Ujpesti kereskedelmi és iparbank r. t., továbbá az Ujpesti önszegélyző egyesület mint szervezet igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara is adott ki. Hült tetemeit február hó 8-án d. u. 3 órákor szentelte be *Illek Vincze* apátplébános teljes papisegédlettel s a róm. kath. egyháztanács részéről *Sóbányi Gyula* egyháztanácsos s polg. isk. tanár bucsuztatja el egyszerű, de megható szavakkal. A sirnál pedig *Józsa Dániel* áll. elemi iskolai igazgató, az áll. isk. gondnokság nevében tartott bucsuztató beszédet. Temetésén megjelentek a községi képviselő testület s az előjáróság, az egyháztanács, a katolikus kör, az iskolai gondnokság s a tantestületek, az ipar és kereskedelmi bank s az önszegélyző egyesület mint szervezet igazgatóságának a tagjai és tisztviselői s az ujpesti közönségnek oly nagy tömege, hogy a gyászszertartás ideje alatt a villamos, kecsi közlekedésnek szünetelnie kellett. Áldás emlékére, béke poraira.

— **Az ujpesti Katholikus Kör** f. hó 7-én tartotta meg *Höberth Béla* elnöklése mellett rendes évi közgyűlését. A közgyűlés az elnöki jelentést tudomásul vette, a múlt évi számadásokat jóváhagyta, a f. é. költségvetést elfogadta s elnökké: *Höberth Bélát*, alelnökké: dr. *Miklós Antalt*, első titkárrá: *Andrejka Lajost*, másodtitkárrá: *Bacsák Antalt*, ügyésszé: dr. *Varasy Pált*, pénztárossá: *Hesz Károlyt*, ellenőrré: *Vanyek Bélát*, háznagygyá: *Wüstner Henriket*, könyvtárossá: *Voith Lászlót* választotta meg. *Választmányi tagok lettek*: *Gyulay István*, *Hinterreiter Antal*, *Illek Nándor*, *Kolossváry Gyula*, *Baráth Lajos*, *Brankovics György*, *Csepreghy Pál*, *Gurányi István*, *Keleti Antal*, *Leska József*, *Scherer Gyula*, *Strisz József*, *Vayer József*, *Lukacsóvics Vilmos*, *Szalkay Sándor*, *Tassy Károly*, *Weigle Sándor*, *Bendász János*, *Piszter Vincze*, *Pracsok Károly*, *Kiszling István*, *Földes Károly*, dr. *Troján Alajos*, *Pap Szilágyi László*. *Póttagok*: *Papp Mihály*, ifj. *Erker András*, *Csuha József*, *Révay*

Gyula, Ertl Ferenc, Zahorsky Pál. Szám-
vizsgálók lettek: Bartha Péter, Szigyártó
Zoltán, Gönczy Pál. A közgyűlés Höberth
Béla indítványára gróf Károlyi Sándort és
gróf Csáky megyei püspököt a kör védnö-
keivé választotta meg. Végül az elnöknek,
a tisztikarnak s a választmányának jegyző-
könyvi köszönetet szavazott mult évi sike-
res működéséért. Az újpesti „Katholikus
Kör”-nek ez idő szerint 183 tagja van. Va-
gyona: 3255 K 27 f. Terhe: 1515 K 75 f. és
egy tiszta vagyona: 1739 K 52 f. Folyó évi
költségvetése 3415 K 63 f. bevétellel és 3093
K kiadással állapított meg.

— **Torna-bál.** Páratlanul jól sikerült az
újpesti Torna egyesület bálja f. hó 7-én. A
„Közművelődési Kör” tánczterme szűknek
bizonyult ez alkalommal s a kitaró jókedv-
nek legnagyobb bizonyítéka az, hogy a reg-
geli órákban rendezett francia négyest még
mindig 60 pár tánczolta. Az első négyes-
nél az egyik tudósító 70 párt a másik 80
párt számlált. Tény azonban, hogy a követ-
kező hölgyek voltak jelen.

Asszonyok: Aczél Béláné, Balkányi Al-
bertné, Beukó Dávidné, Bruder Mórné, Bier
Eliásné, Dikker Salamonné, Ehrenwald
Lászlóné, Fürst Gersonné, Grünfeld Mórné,
özv. Hänisch Ottóné, Havel Ferenczné,
Hecht Miksáné, Hannen Józsefné, Jänisch
Józsefné, Keller Bernátné, Labiner Fri-
gyesné, Laczkovics Józsefné, Ladányi Emil-
né, Mády Lajosné, Mayer Antalné, Nagy
N.-né, Pollák Ignáczné, Prácer Imréné,
Reich Zsigmondné, (Rpalota) Seidner Ja-
kabné, Silbermann Izidorné, Steiner Mórné,
Solti Gyuláné, Szalkay Sándorné, Takács
Emilné, Waldhauser Antalné, Winter-
nitz Gyuláné, Ziefreund Károlyné, Zúsz
Samuné stb. **Leányok:** Arányi Paula, Budai
Anna, Bier Rózsika, Deutsch Rózsika, Dek-
ker Adel, Edwards Ilona, Fürst Frida, Gross-
mann Zsanette, Hoffmann Irén, Havel Ge-
orgina, Herezog nővérek, Haumen Teréz,
Hänisch Ilona, Hecht Stefánia, Jänisch
Paula, Jänisch Margit, Jänisch Emma, Kol-
lár Matild, Labiner Amalia, Ladányi Mar-
git, Laczkovics Angasztina, Mády Vilma,
Nagy Erzsike, Néll Róza, Pollák Margit,
Prácer Erzsike, Reich Teréz, Spitzer Giza,
Szalkay Ida, Winternitz Margit, Waldhau-
ser nővérek, Weisz Adel, Ziefreund Anna
stb.

— **Vig estély.** Az E. V. R.-T gyári Dal-
és Önképző-Egylet tagjai f. é. február hó
20-án, a gyári kábitinban levő egyleti helyi-
ségeikben énekek, tánczozal, tombolával és
sok más farsangi bohósággal egybekötött
kedélyes és vig estélyt rendeznek. Belépti-
díj: Személyjegy: 50 fillér. Családjegy 1 K.
Kezdete este 8 órakor.

— **Fehér rózsá-estély.** A Szent-Erzsébet
jótékonyági négyesülett f. é. február hó
14-én fehér rózsá-estélyt rendez a „Kath.
kör” helyiségeiben. Személyjegy 2 K. Csa-
ládjegy 5 K. Kezdete este 8 ó. A vigalmi
bizottság és a 150 tagu hölgy és férfi rendezés-
ség minden lehetőségét elkövet az es-
tély érdekében. Különösen a vigalmi bizott-
ság elnöke illyéfalvi Pap-Szilágyi Lászlóné
fáradtságát nem kímélve buzgólkodik, hogy
az estélyt anyagilag mint erkölcsileg a
kivánt sikert elérje. Személyesen hívta meg
özvegy gróf Pálffy Pálnét, gróf Károlyi Sán-
dort özv. gróf Almássynét, Rejtő Sándornét,
Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőt, s
a megyés püspököt; legnagyobb részéhez
nemesak meghívókat, hanem remekül kiállí-
tott s az egylet céljait ismertető leveleket
is küldött. A hölgy és férfi rendezők gár-
dája pedig sorba látogatja a gyárat, a
pénzüntézeteket, községünk vezető urait, hogy
minél nagyobb legyen az érdeklődés azon
nemes emberbaráti jótékony cél iránt,
amelynek érdekében a fehér rózsá-estélyt
rendezik. A támogatást a Szent-Erzsébet
négyesület tényleg s a legnagyobb mér-
tékben megérdemeli, megjegyezzük azonban
hogy viszont az újpesti nyomdász-iparosok
is megérdemelnék a Szent-Erzsébet egylet-
től azt a támogatást, hogy meghívóit ne
Gyomán, hanem Újpesten nyomassa, meg-
érdemelnék annál is inkább, mert itt hely-
ben is van olyan nyomda, amely a budape-
sti nyomdákkal is bátran kiállja a ver-
senyt.

— **Gyimesi vadvirág Újpesten.** — Az
újpesti szervezett munkások rendkívül si-
került alakuló ünnepélyt rendeztek f. hó
9-án a Colosseumban, mely zsufolásig meg-

telt közönséggel. Az ünnepélynek a „Gyí-
mesi vadvirág”, népszimnű képezte a fény-
pontját. A műkedvelők közül különösen ki-
tűntek Novatsek Katieza, kinek pompás já-
tékát és kellemes énekszámait zajos tapsok-
kal jutalmazta meg a közönség; továbbá
Ruffy István és Bogdár János, kik ügyes mó-
káikkal derült hangulatot kellettek, Szóke
György, a ki szép esengő hangjával hódított
végül Sárosy Etel aki nemesak szerepének
jóalakításáért, hanem a darab ügyes rende-
zéseért is megérdemelte az elismerést. Jók
voltak s az összjáték sikeréhez díszreteresen
hozzájárultak: Recesegi Mariska, Esztergá-
lyos Gizella, Székely Róza, Horváth Vilma,
Toldy Anna, Dávid Ferenc, Barazsi Gyula,
Blum János, Sporer Ernő, Pártl Ferenc,
Blum József, Fekete András, Fehér Mátyás,
Lipsz Mátyás, Hoek Vilmos, Esztergályos
Pál, Jankovics Andor, Vergányi Pál, Né-
meti János, Hermann I. A világposta és a
táncz reggelig ott fogta a fiatalokat ép úgy,
mint a mamákat s papákat.

— **Az Országos Magyar Kereskedelmi
Egyesület** tárgyában, melynek ezéjjait la-
puk mai számának az élén ismerteti Sándor
Pál országgyűlési képviselő, ma f. hó 11-én
este 6 órakor, Friedmann Armin és Németh
Gyula az O. M. K. E. kiküldött bizottsági
tagjának meghívására, szakkörös és bizalmas
megbeszélés lesz az újpesti kereskedelmi és
iparbank helyiségében.

— **Az újpesti iparos kör** közgyűlése a
következőleg választotta meg új vezetését.
Elnök lett: Kuesera Imre, alelnök: Tom-
esányi Árpád és Piszter Vincze. Jegyző:
Wagner Jenő és Cseh Gyula. Pénztáros:
Kárpáthy József, Ellenőr: Horváth József.
Számvizsgálók: Korányi Jenő, Schneider
József, Ranyák György. Könyvtárnok: Rich-
ták Venczel és Esztergályos Ferenc. Gaz-
da: Lázler Ferenc. A kör választmánya 40
tagból áll.

— **Egyleti helyiségváltás.** A „Nándor”
ezimű I. újpesti betegsegélyező és temetkezési
egylet f. évi február 6-án a Herezog-féle
vendéglőbe. (Templom- és Lőrincz-utca sa-
rok) helyezte át egyleti helyiségét, a miről
lapunk utján is értesítjük a t. tagokat.

— **Eljegyzés.** Imrei Sándor a Keppich
és Brankovics ezég erzsébetfalvai üzletveze-
tője eljegyezte Reiner Melánia kisasszonyt
Lundenburg-ból.

— **A betegsegélyező pénztári járulékok
után szedhető késedelmi kamatok.** A keres-
kedelemügyi miniszter 1903. évi 49,982 sz.
a. körrendelettel értesítette a vármegye alis-
pánját s ennek utján az összes elsőfoku ipar-
hatóságokat, hogy a betegsegélyező pénztári
hátralék után ép úgy joguk van az egyes
betegsegélyező pénztáraknak a hátralékosok-
tól késedelmi kamatot követelni, mint vi-
szont a végrehajtást szenvedők, a végrehaj-
tási összes költségek fedezésére a törvénye-
sen felszámított behajtási illetéket megfi-
zetni kötelesek. Miután az Újpesti ipartes-
tületi betegsegélyező pénztárnál szokássá vált
a járulékok be nem fizetése, a pénztár igaz-
gatósága f. é. február hó 8-án tartott ülésén
határozatilag kimondotta, hogy 1. az eddigi
hátralékok után, ha azok f. é. március hó
1-ig a betegsegélyező pénztárba be nem fizet-
tetnek, a hátralék idejére visszamenőleg
5%-os késedelmi kamatot köteles a beteg-
segélyező pénztár felszámítani; 2. a jövőben,
f. é. március hó 1-jén túl felmerülő há-
tralékok után pedig az alapszabályok 11. §-a
3-ik kikezdése értelmében, csak a járulékok
beszolgáltatására kiszabott határidőn — a
következő hónap 2-ik napján tul számítandó
fel az 5%-os késedelmi kamat. E határoza-
tokról a munkaadók mindegyike értesítettik.

— **Az újpesti Önségélyező egyesület mint
szövetkezet** f. é. február hó 6-án tartotta
Friedmann Armin elnöklete mellett XVI-ik
évi rendes közgyűlését, amelyen 36 szövet-
kezeti tag vett részt. Friedmann Armin el-
nök üdvözlőlvén a jelenlevőket, megállapi-
totta a határozatképességet, a jegyzőkönyv
vezetésére Dr. Kálmán Odont, hitelesítésére
Weisz Mórt és Frey Gusztávot kérte föl s a
közgyűlést megnyitotta és napirend előtt fáj-
dalmas szívvel emlékezett meg annak az
igazgatósági tagnak, Csepesányi Bélának
az elhunytáról, aki a szövetkezet igazgató-
sában kezdettől fogva részt vett. Indítvá-
nyozta, hogy a közgyűlés a vesztesség föl-
lotti részvétet jegyzőkönyvileg fejezze ki s
ezt az elhunyt családjával is közölje. Indít-
ványozta továbbá, hogy az elhunyt igaz-

gatósági tagnak a helye ne a mostani, ha-
nem egy később összehívandó rendkívüli
közgyűlésen töltsék be. A közgyűlés az
indítványokat elfogadta s a felügyelő bizott-
ság jelentésének felolvasása után az igaz-
gatóság jelentését tudomásul vette, javasla-
tát elfogadta, a mérleg- és eredmény-szám-
lalt jóváhagyta s a felmentvényt egyhangu-
lag megadta. Választásra kerülvén a sor, az
igazgatóság tagjává: Friedmann Armin, Dr.
Lichtmann Henrik; — a felügyelő bizottság
tagjaivá: Frey Gusztáv, Schön Bernát, Szél
Manó (rendes) Schreiber Henrik, Weisz
Adolf, (póttag); — a választmány tagjává;
Dr. Altwehr József, Bauer Soma, Ehren-
wald Vilmos, Erben Samu, Feldmann Jó-
zsef, Fürst Lajos, Herezog József, Perl Adolf
(rendes) Dorner Nándor, Mühlrad Adolf,
Prober Lipót, ifjabb Réger Ignác, Schusz-
ter Károly, Teszarik András (pótt.); a felszá-
moló bizottság tagjaivá: Frey Gusztáv, Illek
Vincze, Fürst Gerson, Kriszt József, Schwartz
Jakab, választattak meg. A közgyűlés, vég-
ül Németh Gyula indítványára jegyző-
könyvi köszönetet szavazott az igazgató-
ságnak, felügyelő bizottságnak s a szövet-
kezet tisztikarának, melyet Friedmann Ar-
min köszönt meg mindnyájok nevében.
Ezzel a közgyűlés véget ért.

Az újpesti önségélyező egyesületnek mint
szövetkezetnek ez idő szerint 1074 tagja van
6260 üzletrésszel; Az elmúlt év tiszta nyere-
sége 28,458 K 67 f. volt, mely 5% kamato-
zásnak felel meg. A felszámolásra került
1900—1903-ik évi társulat vagyona 328,916
K, mely az 1447 üzletrész között akként osz-
tatik föl, hogy 228 K fizetetik ki üzletré-
szenként.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „Újpesti
izraelita iparos és kereskedő ifjak egyesüle-
tének” 1903. évi december hó 19-én rendez-
zett mulatságán felülfizettek: A légszesz-
gyár igazgatósága 12 K, Wolfner Gyula és
Társ, Brück Hugó, Deucht Ignác,
Gschwindt féle szeszgyár 10—10 K, dr.
Lichtmann Henrik 6 K, Weisz Mór, dr. We-
netianer Lajos, dr. Führer Simon, Ehren-
wald László, Reisz D. J. Újpesti kereske-
delmi s iparbank, Egyedi Lajos, Lukács
Armin, Leiner testvérek, Egyesült villa-
mossági r. t. 5—5 K, Hádl József, Leiner
Fülöp és fiai, Özv. Fornheim Dávidné, Szél
Manó 4—4 K, Rosenthal Zsigmond, Fried-
vilmos, Wagner Samu, 3—3 K, Klein Bern-
nát, Zsoldos János, dr. Elek Pál, dr. Osz-
mann Mór, dr. Szabó Béla, Illek Vincze,
Újpesti szatócsok és szeszkmérők ipartár-
sulata, dr. Kálmán Odón, dr. Prokesch, dr.
Lisszauer, Székely Ignác, gróf Károlyi
Sándor, Scherer Gyula, Kálmán Albert,
Fuchs Testvérek, Epstein Simon, Deucht
E. Lajos, 2—2 K, Róth Ferenc, 1 K, 60 f.
Sugár Rezső, Neumann Simon, dr. Altwehr
József, Quasztler Bernát, Klein Armin Stern
N. Fodor N. Schwartz Ignác, Winkler Si-
mon, 1—1 K, Deutsch Béla 60 f. Farkas
Manó 40 f., kiknek lapunk utján fejezi ki
köszönetét az egylet elnöksége.

— **Adakozások.** Az újpesti szegény isko-
lás gyermekeknek ruhával és élelemmel
való gyámolítására következő adakozások
folytak be:

Molecz Károly ur gyűjtőívén: Molecz
Károly 2 K, Riesz Aurél 1 K, Klapka Jó-
zsef 40 f. Összesen 3 kor. 40 f.
Spányi Lajos 3 korona.

Furesa kollegák!

— Kézirat —

Furesa kollegái vannak a „Közérdek”-
nek.

Az egyiknek az nem tetszett, hogy a
„Közérdek” felelős szerkesztője — *senmi*;
a másiknak az nem tetszik, hogy a „Közér-
dek” felelős szerkesztője — *valami*.

Például.

Az istenben boldogult „Társadalmi La-
pok”, midőn arra figyelmeztette lapunk,
hogy „ne legyen minden lében kanál”, az-
zal állott elő, hogy ő lehet, mert az ő szer-
kesztője *valami*, ellenben a „Közérdek”
szerkesztője *senmi*, még csak a Gyálitói
béka kaszinónak sem az elnöke.

Az istenben még nem boldogult „Ellen-
zéki Ujság” pedig, midőn arra figyelmez-
tettük, hogy „az elméleti ember ne vágja
sarlóját a gyakorlati emberek réjtébe”, azzal
áll elő, hogy ő tehetyi, mert ő még *senmi*,
ellenben a „Közérdek” felelős szerkesztője
az ágost. hitv. ev. egyház tanácsjegyzője

iparhatósági biztos s a III. kerület volt képviselőjelöltje stb.

Hogy a „Közérdek” felelős szerkesztője nem tud eleget tenni a kollegáinak, azon legkevésbé sem csodálkozunk, mert hiszen maga a jó Isten se tud eleget tenni az embereknek.

De azon már igazán csodálkozunk, hogy mi kifogása lehet az „Ellenzéki Ujság”-nak szerkesztőnk „Tisztelt Uram” kezdetű körlevele ellen, mikor ez a körlevél nem az „Ellenzéki Ujság” szerkesztőjétől esalta el azt a 95 vokst, a melyet a „Közérdek” szerkesztője a képviselő választáskor a III. kerület választó polgáraitól kapott.

Hiszzen a „Közérdek” felelős szerkesztője nem tehet arról, hogy az „Ellenzéki Ujság” szerkesztőjének a Colosseumban és a községházán tartott *nagyhatású* szónoklatai annyit sem eredményeztek, hogy valaki, valamely kerületben, valaminek jelölje volna. Valamint az „Ellenzéki Ujság” szerkesztője sem tehet arról, hogy a „Közérdek” szerkesztőjét esküdtnek választották.

Mindez pedig annak a bizonyítéka, hogy a „Közérdek” szerkesztője hosszú zsákjának az ürességét legalább titulusokkal tudja leplezni, míg ellenben az „Ellenzéki Ujság” szerkesztője — titulusokkal sem rendelkezőn, zsákjának üressége kifordítás nélkül is látható.

Rajta leszünk, hogy jövőben a „Közérdek” felelős szerkesztőjének még több titulusa legyen, hadd pukkadjon meg mérgében az, a ki másnak a szemében meglátja a szálkát a magáéban pedig nem látja a gerendát.

Egyebekben pedig gratulálunk az „Ellenzéki Ujság” új kiadójának a legújabb felelős szerkesztőjéhez, mert ennek nemesak a vágott dolánya, hanem a tudománya is sok, de azért alkalomadtán sugja meg neki, hogy ha már kollegája lett azoknak a szerkesztőknek, a kiket Közművelődési köri vizsgáló bizottsági elnök korábban lenézett, legyen szellemes — de ne legyen furesa kollega, mert a furesa kollegák mind rövid életűek!

Pedig hát „tetszik tudni”, Ujpesten még ahhoz is *nagyon hosszú élet kell*, hogy valaki képviselőjelölt lehessen s a koresmákban tartott kortesbeszéd helyett vokst esalógató körleveleket írlasson. *Karcsfalvi.*

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen szeretett nőm és anyém elhunytá alkalmából a részvétnék minden oldalról tapasztalt nyilvánulását sulyos napjainkban egyenkint és kellően megköszönni képtelenek vagyunk.

Fogadják tehát mindazok, kik mély bánatunkat igaz részvétellel, valamint a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni iparkodtak, így különösen az „Ujpesti Ipartestület”, az „Ujpesti izr. iparos és kereskedő ifjak köre” ezuton hálás köszönetünket.

Ujpest, 1904. február hó 9-én

Hadt Mór és családja.

165 904. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a bpesti kir. keresk. és váltótszék 7604/904. és az újpesti kir. járásbírósnak 1904. V. 237. sz. végzése folytán **Dr. Aradi Béla** ügyvéd tömeggondnok által képviselt **vb. Steiner Konrad** esőd-ügyében a esődválasztmány határozata folytán a esődleltárban 3823—4000. t. a. összeirt és künlevő 13.367 kor. 89 fill. értékben levő követelések nyilvános birói árverésen szükség esetén értéken alul is a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni, az árverés megtartására határidőül 1904. február hó 20-án délelőtt 10 órára az újpesti kir. bíróság árverési termében új községháza II. emelet 59. alá kitűzetik.

Megjegyeztetik, hogy a esődtömeg az elárverezendő követelések valódiságáért és behajthatóságáért szavatosságot nem vállal.

Felhivatnak mindazok kik az elárverezendő követelések vételárából kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

Kelt Ujpesten, 1904. február 8-án.

Kiss Gyula

kir. bir. végrehajtó.

Egy jó házból való leány, ki írni és olvasni tud, nyomdánkban mint tanulóleány fizetéssel felvétetik.

HÁZI KÚRA

a pöstyéni ásvány-iszappal
(csúz, köszvény, neuralgiák (ischias), törések, flezámok utókövetkezményei stbnél).

Kiapadhatatlan forrásai következtében Pöstyén-fürdő kezelősége azon helyzetben van, hogy **természetes ásványforrás iszapját** (a kénforrások lerakódása) házi használatra bárhova szállíthatja.

Ezen gyógyeszközt az orvos urak szivebben alkalmazzák **minden más gyógy-szernél**, mert a szervezetet (gyomrot) meg nem támadja, de a beteg is hálás, hogy saját házi orvosa kezelése alatt megmaradhat és — tél idején — nem kénytelen otthonát elhagyni.

Az iszapgyógykezelés nem gátolja a beteget rendes foglalkozásában; ez borogatás vagy tagfürdő alakjában alkalmaztatik (láb- és kar-bántalmaknál). A tagfürdőkhez megfelelő anyagból készült edények kölesönképen is szállíttatnak.

Egy és ugyanazon iszap — hévvel vegyítve — bármily gyakran használható s így a kúra igen olcsó. Egy 5 klgos láda iszap 8 korona, egy üveg hévvel 40 fillér.

Ezen forrástermékek

UJPESTEN,

Szél Manó

3.

gyógyáru üzletében Árpád-ut 60. sz.

és a gyógyszerárakban is kaphatók.

Pöstyén-fürdő minden évadra (a télire is) be van rendezve.

Árpád-ut 4. sz. házbán

üzlethelyiségek lakással s

még kisebb-nagyobb laká-

sok azonnal is kiadók.

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és együletbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltébb árakon való elkészítését.